II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 21. december 1988

om en procedure i henhold til EØF-Traktatens artikel 86 (IV/31.851 — Magill TV Guide/ITP, BBC og RTE)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(89/205/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i Traktatens artikler 85 og 86 (1), senest ændret ved akten vedrørende Spaniens og Portugals tiltrædelse, særlig artikel 3, stk. 1,

under henvisning til den klage, som Magill TV Guide Ltd indgav den 4. april 1986 mod Independent Television Publications Ltd, British Broadcasting Corporation og Radio Telefis Eireann,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 16. december 1987 om at indlede en procedure,

efter at have givet de berørte virksomheder lejlighed til at udtale sig vedrørende de af Kommissionen fremførte klagepunkter, jf. artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 17, samt Kommissionens forordning nr. 99/63/EØF af 25. juli 1963 om udtalelser i henhold til artikel 19, stk. 1, i Rådets forordning nr. 17 (2),

efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFREMSTILLING

(1) Denne beslutning vedrører den praksis og politik, som henholdsvis Independent Television Publications Ltd, British Broadcasting Corporation og BBC Enterprises Ltd, samt Radio Telefis Eireann fører i relation til deres forhåndsprogramoversigter, og virkningerne af denne praksis og politik for markedet for tv-programblade, hvad angår programmer, som kan modtages i Irland og Nordirland.

A. Virksomhederne

a) *ITP*

(2) Independent Television Publications Ltd, London, blev oprettet i 1967 til at udgive et landsdækkende programblad for uafhængigt tv i Det Forenede Kongerige. ITP's aktionærer er de aktuelle tv-producenter, som af Independent Broadcasting Authority (IBA) har fået koncession på udsendelse af uafhængige fjernsynsprogrammer. IBA selv er et offentligt selskab, som er blevet stiftet til at forestå (uafhængig) fjernsyns- og radiospredning som en offentlig service i Det Forenede Kongerige, Øen Man og Kanaløerne som supplement til BBC's udsendelser. IBA tildeler kontrakter til private virksomheder om udsendelse af programmer i særlige områder af landet eller om levering af en særlig programservice. Disse producenter forestår leveringen af programmer til en bestemt kanal (ITV). Channel Four Television Company Ltd, som er et datterselskab af IBA, leverer også fjernsynsprogramservice.

(1) EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.
(2) EFT nr. 127 af 20. 8. 1963, s. 2268/63.

b) *BBC*

(3) British Broadcasting Corporation er stiftet i Det Forenede Kongerige ved kongelig anordning og opererer på grundlag af en bevilling udstedt af indenrigsministeren. BBC's hovedopgave er at præstere tjenesteydelser i form af offentlig radio- og tv-spredning hjemme og i udlandet. Det har tillige til opgave at indsamle, trykke, offentliggøre, udsende, cirkulere og distribuere, mod eller uden vederlag, sådanne tryksager, som kan bidrage til at opfylde selskabets målsætninger.

BBC's indtægter hidrører fra tre kilder: — indtægter af tv-licens, tilskud og BBC's egne kommercielle aktiviteter, som ledes af BBC Enterprises Ltd, der er et helejet datterselskab af BBC, herunder publikationer.

BBC Enterprises Ltd's samlede omsætning i 1986 til 1987 var på 117 mio £.

c) *RTE*

(4) Radio Telefis Eireann Authority er et koncessioneret selskab i Irland, som er oprettet til at præstere tjenesteydelser i form af landsdækkende fjernsyns- og radiospredning som offentlig service. RTE har endvidere fået bevilling til at offentliggøre, mod eller uden vederlag, sådanne tryksager, som kan bidrage til opfyldelsen af dets målsætninger, eller som er forbundet hermed.

RTE's indtægter hidrører fra tre kilder: — indtægter af tv-licens, reklameindtægter og publikationer.

d) *Magill*

(5) Magill TV Guide Ltd, Dublin, er oprettet til at offentliggøre et ugeblad i Irland og Nordirland indeholdende oplysninger om kommende fjernsynsprogrammer, som kan modtages af fjernsynsseere i området. Udgivelsen af ugebladet begyndte oprindeligt i maj 1985. Efter en forbudskendelse, som ITP, BBC og RTE havde opnået, blev Magill forhindret i at offentliggøre deres ugentlige programoversigter, indtil sagen i de forskellige lande vedrørende retten til offentliggørelse af dette materiale havde fundet en afgørelse, og Magill har derfor for nærværende opgivet sin udgivervirksomhed.

Magill TV Guide Ltd er et helejet datterselskab af Magill Publications Holdings Ltd, Dublin.

B. Fjernsynsmarkedet (1)

(6) I december 1985 var der opgjort 0,5 mio farvefjernsynslicenser og 0,2 mio sort/hvid-fjernsynslicenser i Irland (tal fra de centrale statistiske kontorer). De tilsvarende tal for Det Forenede Kongerige i juli 1986 var 16,3 mio og 2,6 mio. I Nordirland betalte 0,3 mio husholdninger fjernsynslicens i november 1986. Det overvejende flertal af befolkningen i begge lande har adgang til et fjernsynsapparat.

I Irland har RTE et koncessionsmonopol på tjenesteydelse i form af landsdækkende radio- og tv-spredning. Det sender i øjeblikket på to kanaler — RTE 1 og RTE 2.

I Det Forenede Kongerige har BBC og IBA tilsammen et monopol på levering af de to landsdækkende fjernsynstjenester. Begge sender på to kanaler — BBC 1 og BBC 2, ITV og Channel 4, med visse afvigelser afhængig af regionerne. Nordirland udgør en sådan afvigelse (2).

Tv-seerne i Irland og Nordirland modtager ud over de programmer, som sendes direkte til dem, også tv-programmer fra naboområdet. Disse seere modtager således mindst seks tv-kanaler: RTE 1, RTE 2, BBC 1 (Nordirland), BBC 2, ITV (Ulster) og Channel 4. Visse seere modtager alternativt eller tillige BBC- og IBA-programmer, som udsendes i Wales.

Siden januar 1987 har mange seere i Irland tillige været i stand til at modtage en række satellitkanaler, som distribueres af de forskellige kabelselskaber i Irland (3). Der er planer om indførelse i løbet af 1989 af yderligere tv-kanaler i begge lande.

C. Produkterne

(7) Produkterne i denne sag er forhåndsoversigter over kommende tv- og radioprogrammer.

De ugentlige forhåndsoversigter kan gratis rekvireres af aviser og i visse tilfælde tidsskrifter, i form af programinformationsblade eller sammendrag. Disse blade eller sammendrag kan indeholde yderligere oplysninger om de enkelte programmers indhold. De indeholder ligeledes en kopi af eller en henvisning til meddelelsen om ophavsret eller

(1) Markedet for radioprogrammer betragtes ikke særskilt i denne beslutning, fordi radioprogramoversigter normalt offentliggøres sammen med fjernsynsprogramoversigterne.

(2) Et begrænset antal seere i Det Forenede Kongerige kan også modtage yderligere kanaler, som distribueres af lokale kabelselskaber. Kabel-tv er dog endnu ikke særlig udbredt i Det Forenede Kongerige som helhed. Der findes ingen sådan service i Nordirland.

(3) F.eks. Sky Channel, Superchannel, Arts Channel, Children's Channel, Cork Multichannel, Lifestyle og Screensport.

licensen herpå, hvori det fastsættes, i hvilket omfang udgivere må gengive disse oplysninger om programmer, som seere og lyttere i Irland og i Det Forenede Kongerige eller en væsentlig del heraf kan modtage. Ved programoversigt forstås i denne sammenhæng en liste over programmer, som udsendes af eller på en radio- og tv-spredningsorganisations vegne i et givet tidsrum, og den indeholder følgende oplysninger: titlen på hvert program, der udsendes, kanalen, datoen og tidspunktet for udsendelsen.

Programoversigterne opstilles som led i fastlæggelsen af indholdet af udsendelserne, herunder sendetidspunktet for de enkelte programmer, og den kanal, som programmerne sendes på. Dette kan betegnes som programlægning. Planlægningsproceduren for IBA's, BBC's og RTE's programlægning påbegyndes eventuelt flere måneder før tidspunktet for udsendelsen, og vedrører indledningsvis perioder på mere end en uge forud for forberedelsen af de ugentlige og daglige programlægninger. Programlægningen sker under alle omstændigheder på grundlag af flere udkast, som efterhånden bliver mere detaljerede og præcise i hvert stadium, indtil en ugentlig programlægning er endelig fastlagt (medmindre der sker ændringer i sidste øjeblik) mellem to og fire uger før udsendelsen afhængig af de pågældende selskabers praksis. Programoversigterne tjener som grundlag for den ugentlige programlægning. På dette tidspunkt er de imidlertid blevet salgbare produkter.

D. Lovgivning om ophavsret og programoversigter

Det Forenede Kongerige

(8) Det er blevet udtrykkeligt bekræftet, at tv-programoversigter, herunder programsammendrag, (dvs. en indholdsoversigt for hvert program) er ophavsretligt beskyttet som litterære arbejder i henhold til loven om ophavsret af 1956 (1). Som følge heraf kan indehaverne af programoversigter forhindre uautoriserede tredjeparter i bl.a. at gengive, offentliggøre eller udsende det beskyttede arbejde i sin helhed eller en væsentlig del heraf. Der er imidlertid endnu ikke fastlagt nogen nøjagtig definition af, hvad der skal forstås ved en »væsentlig del« af en programoversigt.

Irland

(9) Programoversigters retlige situation i henhold til loven om ophavsret af 1963 har til dato ikke været genstand for nogen domstolsbehandling. Spørgsmålet er i øjeblikket til behandling som led i en retssag mellem Magill og BBC, ITP og RTE.

(1) BBC og ITP mod Time Out Ltd (1984) Fleet Street Report 64.

E. Ophavsret og ITP's (ITV og Channel Four), BBC's og RTE's programoversigter

a) *ITP (ITV og Channel Four)*

(10) Ophavsretten til programoversigterne over ITV's fjernsynsudsendelser tilhører i første række programproducenterne, som foretager programlægningen. Men i følge deres kontrakter med IBA skal de overdrage denne ophavsret til ITP i deres kontrakters løbetid, og de må ikke selv udgive programblade eller offentliggøre enkeltheder ved programmerne (2). ITP betaler til gengæld herfor producenterne et beløb svarende til 70 % af ITP's nettofortjeneste ved salget af »TV Times«. Dette beløb fordeles mellem programproducenterne direkte i forhold til hver enkelts nettoindtægter i forbindelse med reklame (3). Channel Four overdrager også ophavsretten til sine programoversigter til ITP vederlagsfrit som modydelse for sidstnævntes overtagelse af omkostninger og udgifter ved offentliggørelse og omtale af Channel Four-information vedrørende dettes programmer. I denne beslutning benævnes disse oversigter under ét ITP-oversigter.

b) *BBC*

(11) Ophavsretten til programoversigterne for BBC 1 og BBC 2 tilhører i første række BBC selv. Efter undertegnelsen af en aftale i maj 1986 er denne ophavsret imidlertid blevet overdraget til BBC Enterprises Ltd, idet BBC dog forbeholder sig at udnytte disse rettigheder i det i forbindelse med dets egen reklamevirksomhed nødvendige omfang.

c) *RTE*

(12) Ophavsretten til programoversigterne for RTE 1 og RTE 2 tilhører RTE.

F. Programoversigterne og markederne for TV-programmer

(13) Programoversigterne er et middel for seerne til på forhånd at få oplysning om de kommende programmer, som de vil kunne modtage. Disse oversigter meddeles generelt ikke direkte offentligheden som sådan, men offentliggøres i givet fald i publikationer (eller i radio- og fjernsynsudsendelser). Hvor disse publikationer indeholder sådanne oplysninger, kan de betegnes som tv-programmer (4). Der kan imidlertid sondres mellem dagens (eller week-endens) og ugens tv-programmer, og tillige mellem alsidige programblade og andre blade.

(2) Denne aftale er ikke genstand for nærværende procedure.
(3) Programproducenterne har også en interesse i ITP's fortjeneste i deres egenskab af aktionærer i selskabet.
(4) Ved tv-programblade forstås også sådanne, som indeholder radioprogramoversigter.

a) *Dagens (eller week-endens) tv-programmer*

(14) De fleste, om end ikke alle dagblade, der udgives i Irland og i Nordirland, indeholder ITP's, BBC's og RTE's fjernsyns- og radioprogramoversigt for dagen. Britiske aviser, som sælges i Irland, indeholder samme tv- og radioprogramoversigter for ITP og BBC. Ugeaviser kan også indeholde programoversigter for avisens udgivelsesdag. På visse dage kan nogle aviser indeholde programoversigter for to dage. Flere irske aviser offentliggør også programoversigterne for kabel- og satellitkanaler, der kan modtages i Irland eller i det mindste lokalt. Der findes derfor mange forskellige former for alsidig præsentation af dagens tv-program på markedet i Irland og Det Forenede Kongerige, herunder Nordirland.

Ud over den daglige programoversigt (i visse tilfælde for to dage) for BBC og ITP yder BBC og ITV og Channel Four tv-teletekstinformationsservice på Ceefax og Oracle til husholdninger med fjernsynsapparater, som kan modtage denne service.

Aviserne (dagblade og ugeaviser) kan vederlagsfrit rekvirere ugentlige forhåndsoversigter fra ITP [1], BBC og RTE sammen med programsammendrag, dvs. yderligere indholdsinformation om nogle af de pågældende programmer. I hvert tilfælde medfølger der en meddelelse om ophavsret eller licensen herpå, hvori det fastsættes, på hvilke vilkår disse oplysninger må gengives. ITP's, BBC's og RTE's praksis og politik i denne henseende er — med enkelte mindre indbyrdes forskelle — at aviserne må gengive daglige programoversigter (eller i visse tilfælde for to dage), forudsat at visse betingelser med hensyn til offentliggørelsesformat overholdes. RTE tillader tillige tidsskrifter at offentliggøre disse oplysninger på samme vilkår som for ugeaviser.

ITP, BBC og RTE er meget strenge i håndhævelsen af deres licenspolitik, idet publikationer, der ikke overholder betingelserne, risikerer sagsanlæg [2]. Kabel- og satellitselskaberne lægger derimod ingen begrænsninger for offentliggørelsen af deres programoversigter, som også kan rekvireres vederlagsfrit.

b) *Ugentlige programblade*

(15) Der findes i øjeblikket ingen alsidige ugentlige tv-programblade på markedet i Irland og Det Forenede Kongerige. I en kort periode i maj og juni 1986 offentliggjorde »Magill TV Guide« et sådant blad i Irland, men efter en forbudskendelse som ITP, BBC og RTE opnåede som led i nationale retssager, ophørte Magill med at udgive bladet.

Virksomheder, som ønsker at udgive et alsidigt ugentligt tv-programblad i Irland og Det Forenede Kongerige hæmmes i deres virksomhed af ITP's, BBC's og RTE's licenspolitik, som indebærer de i nr. 14 nævnte begrænsninger. Hvor tv-selskaberne skønner, at visse virksomheder er gået ud over de i disse licenser fastsatte grænser, har de truet med eller indledt retssag mod de pågældende virksomheder for krænkelse af ophavsretten i henhold til lovgivning i Det Forenede Kongerige og/eller Irland. ITP, BBC og RTE har ført en sådan retssag imod Magill på dette grundlag. Derimod har hverken ITP eller BBC søgt at forhindre offentliggørelse af deres programoversigter i ugentlige tv-programblade, som udgives uden for Irland og Det Forenede Kongerige, med den begrundelse, at de ikke havde nogen interesse i at retsforfølge udenlandsk sprogede publikationer, selvom disse antageligt indeholdt materiale som afhængigt af den lokale lovgivning kunne betragtes som en krænkelse af deres ophavsret.

ITP, BBC og RTE udgiver hver et ugentligt tv-programblad, som kun indeholder deres egen ugentlige programoversigt.

i) ITP

(16) ITP's ugentlige tv-programblad er »TV Times«, som udkommer i 13 regionale udgaver, og som koster henholdsvis 0,37 £ eller 0,52 Ir. £. Den nordirske og walisiske udgave sælges i Det Forenede Kongerige og tillige i Irland. Det gennemsnitlige ugentlige oplag for »TV Times« i Nordirland og Irland i 1986 var på henholdsvis 72 410 og 15 910. Ifølge ITP ligger det samlede ugentlige oplag for »TV Times« på ca. 3 millioner, og programbladet købes af ca. 16 % af de husholdninger i Det Forenede Kongerige, som har et fjernsynsapparat [3].

Sammen med BBC's tv-programblad er »TV Times« det ugeblad i Det Forenede Kongerige, som har det største oplag. Det er derfor meget attraktivt for annoncører. TV Times købes af 2 % af husholdningerne i Irland.

De samlede resultater for »TV Times« for femårsperioden indtil juli 1986 er som følger:

[1] Programoversigterne modtages i realiteten fra tv-producenterne og Channel Four selv.

[2] Offentliggørelse af et givet antal »highlights«, dvs. omtale af et begrænset antal programmer, der vil blive udsendt i den følgende uge, betragtes ikke af parterne som en krænkelse af deres ophavsret.

[3] Der findes ingen særskilte tal for Nordirland.

(Året indtil den 29. juli — 1 000 £)(1)

	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86
1. Omsætning (2)	47 678	59 850	54 079	57 294	59 563
2. Fortjeneste før skat	2 599	3 140	3 613	3 884	3 944
3. Fortjeneste før skat som procent af omsætningen	5,45 %	6,30 %	6,68 %	6,78 %	6,62 %
4. Ophavsretafgifter	6 063	7 327	8 429	9 063	9 203

(1) *Kilde:* ITP.
(2) Fordelt mellem salgs- og reklameindtægter.

ii) BBC

(17) BBC's ugentlige tv-programblad (som nu udgives af BBC's eget helejede datterselskab) er »Radio Times«, som udkommer i 16 regionale udgaver og koster henholdsvis 0,37 £ eller 0,52 Ir. £. Den nordirske og walisiske udgave sælges i Det Forenede Kongerige og tillige i Irland. Det gennemsnitlige ugentlige oplag for »Radio Times« i Nordirland og Irland er på henholdsvis 75 430 og 15 020. Det samlede gennemsnitlige ugentlige oplag er på over 3 millioner, og programbladet købes af ca. 15 % af husholdningerne i Det Forenede Kongerige, som har et fjernsynsapparat. Selvom der ikke foreligger nøjagtige statistikker på dette punkt, lader det til, at mange forbrugere, som køber »Radio Times«, også køber »TV Times« (se Report of the Monopolies and Mergers Commission. The British Broadcasting Corporation and Independent Television Publication Ltd 1985 Cmnd. 9614). »Radio Times« er derfor også en meget attraktiv publikation for annoncører.

De samlede resultater for »Radio Times« i femårsperioden indtil 1986 er som følger:

(Året indtil den 31. marts — mio £)

	1982	1983	1984	1985	1986
1. Omsætning (1)	41,5	45,2	43,7	52,6	56,3
2. Nettofortjeneste før skat	3,6	5,6	2,8	2,2	1,3
3. Nettofortjeneste før skat som procent af omsætningen	8,7 %	12,4 %	6,4 %	4,2 %	2,2 %

(1) Nettosalg plus reklameindtægter.
Kilde: BBC

iii) RTE

(18) RTE's ugentlige programblad er »RTE Guide«, som koster henholdsvis 0,50 Ir. £ eller 0,40 £. Det sælges i Irland og Nordirland. Det gennemsnitlige ugentlige oplag for »RTE Guide« i Irland og Nordirland var i 1986 henholdsvis 130 000 og 6 500.

De samlede resultater for RTE Guide i femårsperioden indtil september 1985 er som følger:

(Året indtil september — 1 000 Ir. £)

	1981	1982	1983	1984	1985
Omsætning (salg og reklameindtægter)	1 706	2 195	2 853	3 099	3 916

II. RETLIG VURDERING

A. Artikel 86

Virksomhederne

(19) ITP, BBC (siden maj 1986 BBC Enterprises Ltd) og RTE udøver ved deres udgivelse af tv-programblade i kommercielt øjemed, herunder salg af annonceplads, hver især en aktivitet af økonomisk karakter. De er som sådan virksomheder efter artikel 86. Domstolen har i sag 155/73 Sacchi (1) stadfæstet, at konkurrencereglerne under disse forhold finder anvendelse på offentlige radio- og fjernsynsspredningsorganistioner.

Hvad angår BBC, har denne organisations aktiviteter i forbindelse med udgivelse af tv-programmer ganske vist siden maj 1986 været overdraget til BBC Enterprises Ltd, men dette selskab er et helejet datterselskab af BBC og dermed undergivet dettes kontrol. BBC har tillige beholdt visse rettigheder i relation til ophavsret til BBC's programoversigter og fastlægger fortsat den overordnede politik vedrørende licens på disse oversigter. BBC og BBC Enterprises Ltd må derfor betragtes som en enkelt økonomisk enhed i denne sag i henseende til artikel 86.

(1) Sag 155/73, Sacchi, Sml. 1974, s. 409.

Dominerende stilling

Det relevante produktmarked

(20) De relevante produkter er ugentlige forhåndsoversigter over ITP's og BBC's regionale programservice samt RTE's programservice og tillige de tv-programmer, hvor disse programoversigter offentliggøres (eller udsendes).

For en udgiver, som specielt ønsker at producere et alsidigt ugentlig tv-programblad til distribution på det geografiske område, hvor de programmer, som oversigterne vedrører, kan modtages, udgør disse programoversigter det vigtigste råmateriale til sådanne programblade i tilslutning til andre oversigter, som allerede er til rådighed. De forskellige programoversigter kan ikke erstatte hinanden; de supplerer hinanden, da de vedrører forskellige programmer. For så vidt angår alsidige programblade, er disse oversigter derfor elementer i et alsidigt hele.

Også for forbrugeren, som ønsker at få en ugentlig forhåndsinformation, er disse programoversigter af væsentlig betydning. De stilles i praksis til rådighed for forbrugeren gennem offentliggørelser (eller udsendelse) af tv-programmer. Radio- og fjernsynsspredningsorganisationernes ugentlige forhåndsoversigter, som findes i programmerne, kan ikke erstatte hinanden for forbrugeren, af samme grunde som for udgiveren som nævnt ovenfor.

Der kan endvidere sondres mellem ugentlige programoversigter og daglige programoversigter. De daglige programoversigter kan kun i begrænset omfang træde i stedet for de ugentlige forhåndsoversigter i henseende til den information, de giver forbrugerne. At mange forbrugere er rede til at købe et eller flere ugentlige tv-blade, som udgives af ITP, BBC og RTE, selv om samme oplysninger findes fra dag til dag i aviser, antyder, at der findes en efterspørgsel efter mere forhåndsinformation.

Dette antyder tillige, at der består et ønske om at få rådighed over denne information i et enkelt blad, dvs. et alsidigt programblad. Det er de erfaringer, som Magill og andre udgivere, som har søgt at udgive ugentlige forhåndsoversigter, har gjort. Samme situation gør sig gældende i de øvrige medlemsstater, hvor der findes alsidige ugentlige tv-programblade.

I denne sammenhæng skal også betydningen for annoncører af de alsidige tv-programblade understreges, særlig i betragtning af den potentielle efterspørgsel efter disse blade.

Der må sondres mellem de ovenfor nævnte markeder for tv-programmer og markedet (markederne) for radio- og fjernsynsspredning, skønt førstnævnte består i kraft af sidstnævnte og kan anses for at supplere dette.

Det relevante geografiske marked

(21) Det geografiske marked i denne sag er det fælles område, på hvilket de programmer, som de ugentlige programoversigter vedrører, kan modtages, og hvor de tv-programmer, der indeholder disse oversigter, distribueres. RTE's programservice modtages i det meste af, om end ikke hele Irland og Nordirland. BBC's, ITV's og Channel Fours programservice modtages også i dette område, i det mindste i dennes regionale udgaver. Alle alsidige tv-programmer ville derfor indeholde mindst de ugentlige oversigter for denne regionale programservice.

I denne sag er det relevante geografiske marked derfor det meste af, om end ikke hele Irland og Nordirland, som i henseende til artikel 86 udgør en væsentlig del af fællesmarkedet.

Dominerende stilling

(22) Radio- og fjernsynsspredningsorganisationerne har, uanset hvilke intellektuelle ejendomsrettigheder de måtte have eller påberåbe sig, et faktisk monopol på produktion og første udgivelse af deres ugentlige programoversigter. Grunden hertil er, at programoversigterne er et biprodukt af programlægningsprocessen, som foretages af programlæggerne selv og kun kendes af dem. Desuden bliver programoversigterne kun salgbare produkter, når selve programlægningen er afsluttet (idet der dog kan forekomme ændringer i sidste øjeblik) kort tid forud for udsendelsen. Følgelig er det ikke muligt for andre interesserede parter selv at producere pålidelige programoversigter til offentliggørelse i deres egne tv-programblade. De er i stedet for nødt til at skaffe sig programoversigterne fra selve radio- og fjernsynsspredningsorganisationerne eller fra virksomheder, som har fået overdraget rettighederne til programoversigterne, i dette tilfælde ITP, BBC og RTE. Andre interesserede parter står derfor i et økonomisk afhængighedsforhold, hvilket er karakteristisk for en dominerende stilling.

De enkelte radio- og fjernsynsspredningsorganisationers faktiske monopol i relation til deres egne programoversigter styrkes endvidere i retning af et legalt monopol, i det omfang de kræver beskyttelse i henhold til lovgivning om ophavsret i Det Forenede Kongerige og/eller Irland, eller de parter, til

hvem de måtte have overdraget deres påståede legale rettigheder, søger samme beskyttelse. I nærværende sag har ITP (til hvem de uafhængige tv-selskaber i Det Forenede Kongerige har overdraget deres rettigheder), BBC og RTE hver især søgt beskyttelse i henhold til den pågældende lovgivning om ophavsret.

Som følge heraf tillades ingen konkurrence fra andre på disse markeder.

Det følger af det ovenfor anførte, at ITP, BBC og RTE hver især indtager en dominerende stilling efter artikel 86.

Misbrug af dominerende stilling

(23) Det fastsættes udtrykkeligt i artikel 86, litra b), at der er tale om misbrug, når en virksomhed begrænser produktionen eller markederne til skade for forbrugerne.

Udgivere har for nærværende ingen mulighed for at udgive et alsidigt tv-programblad til forbrugere i Irland og Nordirland. Forbrugere, som ønsker at opnå ugentlig forhåndsinformation om programmer, er derfor nødt til at købe tre forskellige blade, dvs. »TV Times«, »Radio Times« og »RTE Guide«, som udgives af henholdsvis ITP, BBC og RTE, til en samlet ugentlig udgift på 1,54 Ir. £ eller årligt ca. 77 Ir. £. Selv da er forbrugeren i Irland ikke fuldstændig informeret om al programservice på sit område, eftersom der også distribueres en række kabel- og satellitkanaler i forskellige dele af landet. Udgiverne har ret til at offentliggøre denne information gratis, men det er ikke kommercielt gennemførligt at gøre det i form af en ugentlig publikation, som ikke også indeholder ITP's, BBC's og RTE's ugentlige programoversigter.

Udgivernes manglende mulighed for at producere og udgive et alsidigt tv-programblad er en følge af, at ITP, BBC og RTE nægter at tillade offentliggørelse af ugentlige forhåndsoversigter, som en følge af de retssager, som ITP, BBC og RTE anlægger mod sådanne udgivere, som ikke overholder licensvilkårene, og sådanne, som ikke har opnået nogen licens. Dette bekræftes af Magills erfaringer og af parternes erklærede politik og praksis i denne henseende.

ITP, BBC og RTE lægger således hindringer i vejen for imødekommelse af en væsentlig potentiel efterspørgsel på markedet for alsidige tv-programblade.

Efterspørgslen skyldes de fordele, som alsidige tv-programblade byder på, f.eks. adgang for forbrugeren til ugentlige forhåndsoversigter over et stort antal programmer på en rimelig praktisk måde og uden større udgifter.

Hvad prisen angår, antyder situationen i andre medlemsstater og Magills erfaringer, at sådanne alsidige programblade kan tilbydes til en for forbrugerne rimelig pris. I denne henseende må der tages hensyn til betydningen for annoncører af alsidige tv-programblades kommercielle potentiale. Denne tiltrækning understreges af, at tv-programblade, såsom »Radio Times«, ifølge BBC's skøn i realiteten læses af mange flere end det antal personer, som faktisk køber dem.

Mulighederne på markedet som beskrevet ovenfor bekræftes tillige af situationen i forskellige andre medlemsstater, hvor en stor del af landets befolkning køber alsidige ugentlige tv-programblade til trods for, at der i aviser findes en alsidig daglig orientering om tv-programmer i samme form som i Irland og Det Forenede Kongerige.

Udgivelsen af »Magill TV Guide« viser også klart, selvom bladet kun udkom i en kort periode og i et begrænset antal numre, at der består en efterspørgsel hos forbrugerne efter et alsidigt ugentlig tv-programblad i det pågældende område.

ITP, BBC og RTE hævder (hver især eller i fællesskab), at deres nugældende politik og praksis med hensyn til deres ugentlige forhåndsoversigter er begrundet i kravet om at sikre en alsidig dækning af høj kvalitet af alle deres programmer, herunder programmer af interesse for et specifikt mindretal og/eller af regional interesse, samt programmer af kulturel, historisk og/eller informativ betydning. Kommissionen er af den opfattelse, at denne politik og praksis ikke er nødvendig til at virkeliggøre disse mål, men at det kan ske med mindre restriktive midler, om fornødent gennem krav herom til de udgivere, som de giver licens til at offentliggøre deres programoversigter. Kommissionen noterer sig imidlertid, at ingen af parterne har fundet det nødvendigt at lægge nogen begrænsninger i denne henseende for andre interesserede parters offentliggørelse af dagens (eller to dages) programoversigter.

Det er Kommissionens opfattelse, at den praksis og politik, som ITP, BBC og RTE hver især fører, og som går ud på, at de forsyner udgiverne med deres ugentlige forhåndsoversigter, men med hjemmel i licensbetingelserne begrænser gengivelsen af disse oversigter til en eller højst to dages oversigter ad gangen, eller at de nægter at give licens, er urimeligt restriktiv.

ugentlige forhåndsoversigter over programmer, som er

På baggrund af det ovenfor anførte konkluderer Kommissionen, at ITP's, BBC's og RTE's gængse politik og praksis i relation til deres respektive ugentlige forhåndsoversigter har til formål og til følge at beskytte deres tv-programblade, som ikke konkurrerer med hinanden eller med noget andet programblad.

I denne forbindelse er Kommissionen af den opfattelse, at de tre virksomheder i betragtning af deres nuværende stilling og erfaringer på markedet er fuldt ud i stand til at spille en større rolle på markedet for alsidige ugentlige tv-programblade, hvis de ønsker det. De kan alternativt fortsætte med at udgive deres egne tv-programblade på et marked, hvor der findes alsidige tv-programblade, hvis de skønner, at forbrugeren, som de hævder, er bedst tjent med deres egne blade. Som følge af deres restriktive licenspolitik, som hindrer fremstilling og salg af alsidige tv-programblade, begrænses konkurrencen imidlertid til skade for forbrugerne.

Kommissionen er af den opfattelse, at virksomheder, som indtager en dominerende stilling, dvs. i dette tilfælde ITP, BBC og RTE, som benytter denne stilling til at forhindre lancering på markedet af et nyt produkt, dvs. et alsidigt ugentligt tv-programblad, under de ovenfor beskrevne omstændigheder misbruger denne dominerende stilling på en måde, der er forbudt efter artikel 86.

Parternes argumenter vedrørende ophavsret ændrer intet ved denne konklusion. Kommissionen skønner tværtimod, at ITP, BBC, og RTE i deres praksis og politik i nærværende sag benytter ophavsretten som et middel til misbrug på en måde, som ikke finder nogen berettigelse i ønsket om at beskytte disse intellektuelle ejendomsrettigheder.

Et yderligere aspekt af misbruget udgøres af den omstændighed, at ITP, BBC og RTE, der hver især indtager en dominerende stilling på markedet for deres egne oversigter, også forbeholder sig det afledede marked for ugentlige tv-programblade, et marked, hvor der ellers kunne finde konkurrence sted, navnlig med hensyn til ugentlige alsidige programblade.

Påvirkning af samhandelen mellem medlemsstater

(24) Ovennævnte misbrug påvirker samhandelen mellem medlemsstater, fordi et alsidigt tv-programblad indeholdende ugentlige forhåndsoversigter over ITP's og BBC's regionale programmer samt RTE's programmer tydeligvis ville kunne sælges både i Irland og Nordirland, hvilket ville bevirke en grænseoverskridende handel med et sådant blad eller sådanne blade. Forhandlingen af selve de ugentlige forhåndsoversigter ville tillige også blive af grænseoverskridende art.

Artikel 90, stk. 2

(25) Selv om ITP, BBC og/eller RTE som offentlige eller koncessionerede selskaber skulle have pligt til at producere og offentliggøre deres egne programoversigter i form af tv-blade, hindrer anvendelsen af konkurrencereglerne i nærværende sag på ingen måde opfyldelsen af denne særlige opgave, jf. artikel 90, stk. 2. Denne artikel finder derfor ikke anvendelse i nærværende sag.

B. Artikel 3 i forordning nr. 17

(26) Artikel 3, stk. 1, fastsætter, at Kommissionen, såfremt den konstaterer, at der foreligger en overtrædelse af bestemmelserne i Traktatens artikel 86, ved beslutning kan pålægge de deltagende virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder at bringe de konstaterede overtrædelser til ophør.

(27) Misbruget i nærværende sag tager form af en indskrænkning af markedet for ugentlige tv-programblade i Irland og Nordirland som følge af en restriktiv licenspolitik og -praksis, der bevirker, at alsidige tv-programblade hindres i adgang til markedet. Kommissionen bør derfor gribe ind for at ændre dette forhold for i det mindste at skabe mulighed for udgivelse af et alsidigt ugentligt tv-programblad. Med henblik herpå er det nødvendigt, at ITP's og BBC's ugentlige regionale programoversigter samt RTE's programoversigter stilles gensidigt til rådighed eller til rådighed for andre interesserede parter med henblik på udgivelse af et alsidigt blad. At lade et påbud gælde for levering af disse programoversigter alene mellem ITP, BBC og RTE indbyrdes ville være ensbetydende med at øve forskelsbehandling på en måde, der er uforenelig med artikel 86, af andre interesserede parter, som måtte ønske at producere et alsidigt ugentligt programblad. Det eneste mulige middel i denne sag er derfor at pålægge ITP, BBC og RTE efter anmodning op på et ikke diskriminerende grundlag at levere hinanden og andre interesserede parter deres egne ugentlige forhåndsoversigter over programmer og tillade, at sådanne parter gengiver disse oversigter. Dette krav gælder ikke andre oplysninger end selve programoversigterne, som defineret i denne beslutning. Skulle de ønske at gøre det på grundlag af licenser, skal eventuelle licensafgifter, som ITP, BBC og RTE kræver, være rimelige. ITP, BBC og RTE kan tillige i eventuelle licenser, som meddeles andre interesserede parter, fastsætte sådanne betingelser, som skønnes nødvendige til at sikre en alsidig dækning af høj kvalitet af

alle deres programmer, herunder programmer af specifik interesse for et mindretal og/eller regional interesse, og programmer af kulturel, historisk og informativ betydning. Parterne bør derfor pålægges inden to måneder fra tidspunktet for denne beslutnings meddelelse med henblik på godkendelse at forelægge Kommissionen forslag til sådanne betingelser, på hvilke de skønner, at andre interesserede parter skal kunne opnå tilladelse til at offentliggøre de ugentlige forhåndsoversigter over programmer, som er genstand for denne beslutning —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den politik og praksis, der udøves af henholdsvis ITP, BBC og RTE med hensyn til deres egne ugentlige forhåndsoversigter over programmer, som kan modtages i Irland og Nordirland, udgør en overtrædelse af artikel 86, i det omfang denne politik og praksis er til hinder for udgivelse og salg af alsidige ugentlige tv-programblade i Irland og Nordirland.

Artikel 2

ITP, BBC og RTE skal straks bringe den i artikel 1 nævnte overtrædelse til ophør ved efter anmodning og på et ikke diskriminerende grundlag at levere hinanden og andre interesserede parter deres egne ugentlige forhåndsoversigter over programmer og tillade, at sådanne parter gengiver disse oversigter. Dette krav gælder ikke oplysninger i tilknytning til selve programoversigterne, som defineret i denne beslutning. Vælger de at levere og tillade offentliggørelse af oversigterne på grundlag af licenser, skal eventuelle licensafgifter, som ITP, BBC og RTE kræver, værer rimelige. ITP, BBC og RTE kan tillige i eventuelle licenser, som meddeles andre interesserede parter, fastsætte sådanne betingelser, som skønnes nødvendige til at sikre en alsidig dækning af høj kvalitet af alle deres programmer, herunder programmer af specifik interesse for et mindretal og/eller regional interesse, og programmer af kulturel, historisk og informativ betydning. Parterne skal derfor inden to måneder fra tidspunktet for denne beslutnings meddelelse med henblik på godkendelse forelægge Kommissionen forslag til de betingelser, på hvilke de skønner, at andre interesserede parter skal kunne opnå tilladelse til at offentliggøre de ugentlige forhåndsoversigter over programmer, som er genstand for denne beslutning.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til:

Independent Television Publications Ltd
247 Tottenham Court Road
London W1P 0AU
Det Forenede Kongerige.

British Broadcasting Corporation
BBC Broadcasting House
London W1A 1AA
Det Forenede Kongerige.

BBC Enterprises Ltd
Woodlands
80 Woodlane
London W12 0TF
Det Forenede Kongerige.

Radio Telefis Eireann
Dublin 4
Irland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 21. december 1988.

På Kommissionens vegne

Peter SUTHERLAND

Medlem af Kommissionen